Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA M. KAMPOSA SANČESA-BORDONAS [*M. CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA*]

SECINĀJUMI,

sniegti 2025. gada 16. janvārī [1]

Apvienotās lietas C-281/23 P un C-282/23 P

Polskie sieci elektroenergetyczne S.A.,
RTE Réseau de transport d'électricité,
Svenska kraftnät,
TenneT TSO BV
pret

Eiropas Savienības Energoregulatoru sadarbības aģentūru (*ACER*)

Apelācija – Elektroenerģijas iekšējais tirgus – Regula (ES) 2019/942 – *ACER* Apelācijas valde – *ACER* lēmumu pārbaudes intensitāte – Regula (ES) 2017/2195 – Balansēšanas elektroenerģija – Pārvades sistēmu operatori – Eiropas platformu apmaiņai ar balansēšanas enerģiju izveide – Eiropas platforma apmaiņai ar balansēšanas enerģiju no frekvences atjaunošanas rezervēm ar automātisku aktivizāciju (*aFRR* platforma) – Eiropas platforma apmaiņai ar balansēšanas enerģiju no frekvences atjaunošanas rezervēm ar manuālu aktivizāciju (*mFRR* platforma) – Platformu īstenošanas satvaru izstrāde un apstiprināšana – Platformu darbībai vajadzīgās funkcijas – Starpzonu jauda, ko izmanto balansēšanas enerģijas apmaiņai – *ACER* lēmums, ar ko noraidīts sistēmu operatoru kopīgais priekšlikums

1. Ar šīm apelācijas sūdzībām vairāki elektroenerģijas pārvades sistēmas operatori (turpmāk tekstā – "PSO") [2] lūdz atcelt divus Vispārējās tiesas 2023. gada 15. februāra spriedumus – *Austrian Power Grid* u.c./*ACER* [3] un *Austrian Power Grid* u.c./*ACER* [4] (turpmāk tekstā – "pārsūdzētie spriedumi").

[1] Oriģinālvaloda – spāņu.

[2] PSO atbild par noteiktā zonā esoša pārvades tīkla izmantošanu, uzturēšanu un, ja nepieciešams, attīstīšanu, tāpat kā, attiecīgā gadījumā, par saviem starpsavienojumiem ar citām sistēmām. Tiem ir jānodrošina, ka ļoti augsta sprieguma un augstsprieguma starpsavienotajai sistēmai ilgtermiņā ir spēja apmierināt saprātīgu elektroenerģijas pārvades pieprasījumu, lai piegādātu elektroenerģiju galalietotājiem vai sadales uzņēmumiem, bet neietverot piegādi.

[3] T-606/20, EU:T:2023:64.

[4] T-607/20, EU:T:2023:65.

2. Ar šiem spriedumiem Vispārējā tiesa noraidīja vairāku PSO celtās prasības atcelt divus Eiropas Savienības Energoregulatoru sadarbības aģentūras (*ACER*) Apelācijas valdes 2020. gada 16. jūlija lēmumus, ar kuriem apstiprināta šādu minētās aģentūras lēmumu spēkā esamība:

– 2020. gada 24. janvāra Lēmums 02/2020 par īstenošanas satvaru attiecībā uz Eiropas platformu apmaiņai ar balansēšanas enerģiju no frekvences atjaunošanas rezervēm ar automātisku aktivizāciju (turpmāk tekstā – "*aFRR* platforma") [5].

– 2020. gada 24. janvāra Lēmums 03/2020 par īstenošanas satvaru attiecībā uz Eiropas platformu apmaiņai ar balansēšanas enerģiju no frekvences atjaunošanas rezervēm ar manuālu aktivizāciju (turpmāk tekstā – "*mFRR* platforma") [6].

3. Apelācijas sūdzības īsumā izraisa divus jautājumus – vienu vispārīgāku un otru ļoti tehnisku. Tajos tiek lūgts paskaidrot, vai Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdas:

– spriežot par pārbaudes (pilnīgas vai ierobežotas), ko Apelācijas valde veica attiecībā uz *ACER* lēmumiem 02/2020 un 03/2020, intensitāti;

– interpretējot, pirmkārt, Regulas (ES) 2017/2195 [7] 20. un 21. pantu, un otrkārt, 37. pantu, kas regulē attiecīgi *mFRR* un *aFRR* platformas un "starpzonu jaudas aprēķināšanu".

I. Atbilstošās tiesību normas

A. Regula 2017/2195

4. Regulas 20. pantā "Eiropas platforma apmaiņai ar balansēšanas enerģiju no frekvences atjaunošanas rezervēm ar manuālu aktivizāciju" ir noteikts:

"1. Viena gada laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā visi PSO izstrādā īstenošanas satvara priekšlikumu attiecībā uz Eiropas platformu apmaiņai ar balansēšanas enerģiju no frekvences atjaunošanas rezervēm ar manuālu aktivizāciju.

2. Eiropas platforma apmaiņai ar balansēšanas enerģiju no frekvences atjaunošanas rezervēm ar manuālu aktivizāciju, ko vada PSO vai PSO pašu izveidota struktūra, ir balstīta uz kopīgiem pārvaldības principiem un darījumdarbības procesiem, un to veido vismaz aktivizācijas optimizēšanas funkcija un PSO-PSO norēķinu funkcija. Šāda Eiropas platforma izmanto daudzpusēju PSO-PSO modeli ar izdevīguma secības kopīgajiem sarakstiem, lai apmainītos ar visiem balansēšanas enerģijas solījumiem no visiem manuālas aktivizācijas frekvences atjaunošanas rezervju standarta produktiem, izņemot nepieejamus solījumus atbilstīgi 29. panta 14. punktam.

3. 1. punktā minētais priekšlikums ietver vismaz šādus elementus:

a) Eiropas platformas vispārīgā uzbūve;

[5] Lieta A-001-2020 (konsolidēta). Saīsinājums *aFRR* atbilst angļu valodas terminam *European platform for the exchange of balancing energy from frequency restoration reserves with automatic activation*.

[6] Lieta A-002-2020 (konsolidēta). Saīsinājums *mFRR* atbilst angļu valodas terminam *European platform for the exchange of balancing energy from frequency restoration reserves with manual activation*.

[7] Komisijas Regula (2017. gada 23. novembris), ar ko izveido elektroenerģijas balansēšanas vadlīnijas (OV 2017, L 312, 6. lpp.).

b) Eiropas platformas īstenošanas ceļvedis un termiņi;

c) Eiropas platformas darbībai vajadzīgo funkciju definīcija;

d) ierosinātie noteikumi attiecībā uz Eiropas platformas pārvaldību un darbību, kuru pamatā ir nediskriminācijas princips un kuri nodrošina vienlīdzīgu attieksmi pret visiem iesaistītajiem PSO un to, ka neviens PSO, līdzdarbojoties Eiropas platformas funkcijās, negūst labumu no nepamatotām ekonomiskajām priekšrocībām;

e) priekšlikums par tās struktūras vai struktūru iecelšanu, kas veiks priekšlikumā definētās funkcijas [..].

[..]

4. Sešu mēnešu laikā pēc tam, kad apstiprināts īstenošanas satvara priekšlikums attiecībā uz Eiropas platformu apmaiņai ar balansēšanas enerģiju no frekvences atjaunošanas rezervēm ar manuālu aktivizāciju, visi PSO ieceļ struktūru vai struktūras, kam uztic Eiropas platformas vadīšanu atbilstīgi 3. punkta e) apakšpunktam.

5. 18 mēnešu laikā pēc tam, kad apstiprināts īstenošanas satvara priekšlikums attiecībā uz Eiropas platformu apmaiņai ar balansēšanas enerģiju no frekvences atjaunošanas rezervēm ar manuālu aktivizāciju, visi PSO var sagatavot priekšlikumu pārveidojumiem Eiropas platformā apmaiņai ar balansēšanas enerģiju no frekvences atjaunošanas rezervēm ar manuālu aktivizāciju atbilstīgi 1. punktam. Ierosinātos pārveidojumus pamato ar izmaksu un ieguvumu analīzi, ko veic visi PSO atbilstīgi 61. pantam. Priekšlikumu paziņo Komisijai.

[..]”

5. Tās 21. panta “Eiropas platforma apmaiņai ar balansēšanas enerģiju no frekvences atjaunošanas rezervēm ar automātisku aktivizāciju” formulējums ir līdzīgs 20. panta formulējumam.

6. Regulas 37. pantā “Starpzonu jaudas aprēķināšana” ir paredzēts:

“1. Pēc tekošās dienas starpzonu jaudas tirgus slēgšanas laika PSO balansēšanas enerģijas apmaiņas vai nebalansa ieskaita procesa īstenošanas sakarā pastāvīgi atjaunina informāciju par starpzonu jaudas pieejamību. Informāciju par starpzonu jaudu atjaunina katru reizi, kad ir izmantota daļa starpzonu jaudas vai starpzonu jauda ir pārrēķināta.

2. Pirms 3. punktā minētās jaudas aprēķināšanas metodikas ieviešanas PSO izmanto pēc tekošās dienas starpzonu jaudas tirgus slēgšanas laika atlikušo starpzonu jaudu.

3. Piecu gadu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā visi jaudas aprēķināšanas reģiona PSO izstrādā metodiku, ar ko aprēķina starpzonu jaudu balansēšanas laikposmā balansēšanas enerģijas apmaiņai vai nebalansa ieskaita procesa īstenošanai. Šāda metodika nepieļauj tirgus izkropļojumus un ir saskanīga ar Regulā (ES) 2015/1222 paredzēto starpzonu jaudas aprēķināšanas metodiku, ko piemēro tekošās dienas laikposmā.”

B. Regula (ES) 2019/942[8]

7. Regulas 6. panta "*ACER* uzdevumi saistībā ar regulatīvajām iestādēm" 10. punktā ir noteikts:

"*ACER* ir kompetenta pieņemt atsevišķus lēmumus par regulatīviem jautājumiem, kas ietekmē pārrobežu tirdzniecību vai pārrobežu sistēmu drošību, kad šādu lēmumu pieņemšanai ir vajadzīgs vismaz divu regulatīvo iestāžu kopīgs lēmums, ja šādas pilnvaras regulatīvajām iestādēm ir piešķirtas saskaņā ar kādu no šādiem tiesību aktiem:

a) Savienības leģislatīvu aktu, kas pieņemts saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru;

b) tīkla kodeksiem un vadlīnijām, kas pieņemti pirms 2019. gada 4. jūlija un vēlākām izmaiņām, kas veiktas minēto tīkla kodeksu un vadlīniju pārskatīšanas procesā; vai

c) tīkla kodeksiem un vadlīnijām, kas pieņemti kā īstenošanas akti, ievērojot Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

ACER ir kompetenta pieņemt atsevišķus lēmumos, kā minēts pirmajā daļā, šādos gadījumos:

a) ja kompetentās regulatīvās iestādes nav varējušas panākt vienošanos sešos mēnešos pēc lietas nodošanas pēdējai no minētajām regulatīvajām iestādēm, vai četros mēnešos atbilstīgi šīs regulas 4. panta 7. punktam vai Direktīvas (ES) 2019/944 59. panta 1. punkta c) apakšpunktam vai 62. panta 1. punkta f) apakšpunktam; vai

b) pēc kompetento regulatīvo iestāžu kopīga lūguma.

Kompetentās regulatīvās iestādes var kopīgi lūgt uz ilgākais sešiem mēnešiem pagarināt šā punkta otrās daļas a) apakšpunktā minēto termiņu, izņemot gadījumos, kas atbilst šīs regulas 4. panta 7. punktam vai Direktīvas (ES) 2019/944 59. panta 1. punkta c) apakšpunktam vai 62. panta 1. punkta f) apakšpunktam.

Ja pirmajā daļā minētās pilnvaras pieņemt lēmumus par pārrobežu jautājumiem regulatīvajām iestādēm ir uzticētas jaunos tīkla kodeksos vai vadlīnijās, kas pieņemtas kā deleģētie akti pēc 2019. gada 4. jūlija, *ACER* kompetence, ievērojot šā punkta otrās daļas b) punktu, balstās vienīgi uz brīvprātības principu, pamatojoties uz lūgumu, ko iesniegušas vismaz 60 % kompetento regulatīvo iestāžu. Ja ir iesaistītas tikai divas regulatīvās iestādes, jebkura no tām var nodot lietu *ACER*.

Komisija līdz 2023. gada 31. oktobrim un pēc tam reizi trijos gados iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par iespējamu nepieciešamību paplašināt *ACER* iesaistīšanos regulatīvo iestāžu domstarpību risināšanā attiecībā uz kopīgiem lēmumiem par jautājumiem, attiecībā uz kuriem minētajām regulatīvajām iestādēm ar deleģēto aktu ir piešķirtas pilnvaras pēc 2019. gada 4. jūlija. Vajadzības gadījumā ziņojumam pievieno leģislatīvā akta priekšlikumu šādu pilnvaru grozīšanai vai vajadzīgo pilnvaru nodošanai *ACER*."

[8] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (2019. gada 5. jūnijs), ar ko izveido Eiropas Savienības Energoregulatoru sadarbības aģentūru (pārstrādāta redakcija) (OV 2019, L 158, 22. lpp.).

II. Tiesvedības priekšvēsture

8. Pārsūdzēto spriedumu 2.–18. punktā ir aprakstīta abu tiesvedību priekšvēsture, kuras kopsavilkumu es turpinājumā izklāstīšu.

9. Pēc Regulas 2017/2195 stāšanās spēkā 2017. gada 18. decembrī visi PSO izstrādāja atbilstoši šīs regulas 20. panta 1. punktam *mFRR* metodikas priekšlikumu un – atbilstoši tās 21. panta 1. punktam – *aFRR* metodikas priekšlikumu.

10. 2018. gada 18. decembrī PSO saskaņā ar Regulas 2017/2195 5. panta 1. punktu un 2. punkta a) apakšpunktu nosūtīja apstiprināšanai visām valstu regulatīvajām iestādēm (turpmāk tekstā – "VRĪ") savus *aFRR* un *mFRR* metodiku priekšlikumus.

11. *ACER* paziņoja, ka nepiekrīt šiem pirmajiem priekšlikumiem, un PSO tai atkārtoti nosūtīja vēl otro un trešo priekšlikumu, ar dažādiem variantiem.

12. 2019. gada 18. decembrī, atbildot uz *ACER* 2019. gada 17. decembra e-pastu, PSO nosūtīja *ACER aFRR* trešā priekšlikuma un *mFRR* trešā priekšlikuma grozītu versiju. Tie apstiprināja, ka vienota struktūra (tikai viens PSO vai viena PSO piederīga sabiedrība) uzņemtos pildīt funkcijas, kas specifiski vajadzīgas *aFRR* un *mFRR* platformu darbībai, proti, aktivizācijas optimizēšanas funkciju un PSO-PSO norēķinu funkciju, un ka attiecībā uz jaudas pārvades īstenošanu, kas bija starpplatformu funkcija, to varētu uzticēt citai vienotai struktūrai (vienotam PSO vai PSO piederīgai struktūrai).

13. 2019. gada 20. decembrī *ACER* sagatavoja lēmumprojektu par *aFRR* un *mFRR* metodiku galīgo versiju, ko nosūtīja PSO.

14. 2020. gada 24. janvārī *ACER* pieņēma Lēmumu 02/2020 par *aFRR* metodiku un Lēmumu 03/2020 par *mFRR* metodiku.

15. 2020. gada 23. martā atbilstoši Regulas 2019/942 28. pantam *Austrian Power Grid*, *ČEPS, a.s.*, *Polskie sieci elektroenergetyczne S.A.*, *Red Eléctrica de España, S. A.*, *RTE Réseau de transport d'électricité* un *Svenska kraftnät* apstrīdēja *ACER* Apelācijas valdē Lēmumu 02/2020, un šī sūdzība sākotnēji tika reģistrēta ar numuru A-001-2020. *TenneT TSO BV* un *TenneT TSO GmbH* iesniedza *ACER* Apelācijas valdē sūdzību galvenokārt par Lēmumu 02/2020, ko sākotnēji reģistrēja ar numuru A-004-2020. Konstatējusi, ka minētās sūdzības ir par vienu un to pašu priekšmetu, Apelācijas valde tās apvienoja ar numuru A-001-2020 (apvienotā).

16. 2020. gada 16. jūlijā Apelācijas valde apstiprināja Lēmumu 02/2020, noraidot sūdzības lietā A-001-2020 (apvienotajā).

17. Par Lēmumu 03/2020, kas attiecas uz *mFRR* metodiku, tie paši PSO iesniedza divas sūdzības *ACER* Apelācijas valdē, kas tika apvienotas un reģistrētas ar numuru A-002-2020 (apvienotā).

18. 2020. gada 16. jūlijā Apelācijas valde apstiprināja Lēmumu 03/2020, noraidot sūdzības lietā A-002-2020 (apvienotajā).

III. Tiesvedība Vispārējā tiesā

19. 2020. gada 30. septembrī vairāki PSO cēla divas prasības atcelt *ACER* Apelācijas valdes 2020. gada 16. jūlija lēmumus A-001-2020 un A-002-2020, ar kuriem tika apstiprināti *ACER* Lēmumi 02/2020 un 03/2020.

20. 2023. gada 15. februārī Vispārējā tiesa ar pārsūdzētajiem spriedumiem noraidīja šīs atcelšanas prasības.

IV. Apelācijas sūdzība Tiesā

21. Apelācijas sūdzības iesniedzēji (*Polskie sieci elektroenergetyczne*, *RTE Réseau de transport d'électricité*, *Affärsverket Svenska kraftnät* un *TenneT TSO*) lūdz Tiesu:

– pilnīgi vai daļēji atcelt pārsūdzētos spriedumus;

– pilnīgi vai daļēji atcelt *ACER* Apelācijas valdes 2020. gada 16. jūlija lēmumus A-001-2020 un A-002-2020;

– piespriest *ACER* atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, kas apelācijas sūdzības iesniedzējiem radušies apelācijas instancē un pirmajā instancē Vispārējā tiesā.

22. *ACER* lūdz Tiesu:

– atzīt apelācijas sūdzības par pilnīgi vai daļēji nepieņemamām un katrā ziņā par acīmredzami nepienācīgi pamatotām, nolūkā noraidīt tās kopumā;

– piespriest apelācijas sūdzības iesniedzējiem segt savus un atlīdzināt *ACER* izdevumus, kas radušies šajā tiesvedībā.

23. Apelācijas sūdzībās to iesniedzēji norāda uz diviem pamatiem pārsūdzēto spriedumu atcelšanai:

– Vispārējā tiesa ir kļūdaini secinājusi, ka *ACER* Apelācijas valde ir izpildījusi pienākumu veikt pilnīgu un neierobežotu pārbaudi attiecībā uz apstrīdēto *ACER* lēmumu acīmredzamām kļūdām.

– Vispārējā tiesa ir nepareizi piemērojusi Regulas 2017/2195 20. un 21. pantu, kā arī 37. pantu, vērtējot juridiskos pamatus, kas piemērojami *aFRR* un *mFRR* platformu izmantošanai. Tā ir izšķīrusi debates par labu *ACER* un tās Apelācijas valdes tēzei ar interpretāciju, kas nepamatoti dod priekšroku *ACER* pilnvarām, kaitējot pašu PSO un VRĪ pilnvarām.

24. Pirms analizēt katru no abiem šiem apelācijas pamatiem, paudīšu savu viedokli par iebildumiem pret iebildi par nepieņemamību.

V. Par pieņemamību

25. *ACER* apgalvo, ka apelācijas sūdzības ir nepieņemamas, jo:

– Apelācijas pamati atkārto argumentus, ko PSO jau izvirzījuši Vispārējā tiesā. Tie ietver Vispārējās tiesas jau izlemtu jautājumu atkārtotu izskatīšanu, kas nav iespējama apelācijas tiesvedībā [9].

– Pirmajam pamatam neesot praktiskas iedarbības, jo juridiskā atšķirība ir par vienu Apelācijas valdes lēmuma zemsvītras piezīmi, kurā tā apgalvo, ka ir veikusi ierobežotu pārbaudi attiecībā uz acīmredzamu kļūdu par minētā lēmuma tehniskajiem elementiem. PSO atzīst, ka Apelācijas valde tomēr faktiski ir veikusi pilnīgu pārbaudi. Ja tā, tad apelācijas pamats būtu hipotētisks, tam nebūtu praktiskas iedarbības, un tiem netiktu nodrošinātas nekādas priekšrocības [10].

26. Dubultā iebilde par nepieņemamību ir jānoraida.

27. Kad apelācijas sūdzības iesniedzējs apstrīd Savienības tiesību interpretāciju vai piemērošanu Vispārējā tiesā, tad pirmajā instancē izskatītos tiesību jautājumus var no jauna izskatīt apelācijas tiesvedībā. Ja apelācijas sūdzības iesniedzējs savu apelācijas sūdzību nevarētu balstīt uz pamatiem un argumentiem, kurus tas jau izmantojis Vispārējā tiesā, tad apelācijas sūdzība zaudētu daļu no savas jēgas [11]. Eiropas Savienības Tiesa atkārtoti ir nospriedusi, ka prasītājs ir tiesīgs iesniegt apelācijas sūdzību, tajā izvirzot pamatus, kuri ir radušies no paša pārsūdzētā sprieduma un kuru mērķis ir kritizēt tā pamatotību no tiesību viedokļa [12].

28. Tā tas ir šajā lietā: izvirzot savus atcelšanas pamatus, apelācijas sūdzības iesniedzēji identificē (domājamās) tiesību kļūdas, ko pieļāvusi Vispārējā tiesa. Norādīt apelācijas instancē uz tiesību kļūdām attiecībā uz pirmajā instancē jau skatītiem juridiskajiem jautājumiem, atkārtoju, atbilst loģikai, kas ir apelācijas sūdzību pamatā.

29. Attiecībā uz pirmo apelācijas pamatu, ja tas tiktu apmierināts, tiktu atcelts gan spriedums, gan attiecīgā gadījumā Apelācijas valdes un *ACER* lēmumi, kam būtu ietekme uz apelācijas sūdzības iesniedzēju juridisko situāciju. Tādējādi tiem ir interese, lai tiktu apmierināts to pirmais apelācijas pamats, kas nav hipotētisks. Tas, vai tas būtu vai nebūtu jāapmierina, ir jautājums, kas jāizskata pēc būtības.

[9] Rīkojumi, 2021. gada 16. marts, XH/Komisija (C-399/20 P, EU:C:2021:205), 21. punkts; un 2020. gada 12. novembris, *Lazarus*/Komisija (C-85/20 P, EU:C:2020:912), 39. punkts.

[10] Spriedumi, 2023. gada 13. jūlijs, *D & A Phrama*/EMA (C-136/22 P, EU:C:2023:572), 43.–45. punkts; un 2019. gada 27. marts, *Canadian Solar Emea* u.c./Padome (C-236/17 P, EU:C:2019:258), 92. punkts.

[11] Spriedumi, 2006. gada 12. septembris, *Reynolds Tobacco* u.c./Komisija (C-131/03 P, EU:C:2006:541), 51. punkts; 2002. gada 16. maijs, *ARAP* u.c./Komisija (C-321/99 P, EU:C:2002:292), 49. punkts; un 2000. gada 13. jūlijs, *Salzgitter*/Komisija (C-210/98 P, EU:C:2000:397), 43. punkts.

[12] Spriedumi, 2020. gada 26. februāris, EĀDD/*Alba Aguilera* u.c. (C-427/18 P, EU:C:2020:109), 54. punkts; un 2018. gada 6. septembris, Čehijas Republika/Komisija (C-4/17 P, EU:C:2018:678), 24. punkts.

VI. Pirmais apelācijas pamats: Apelācijas valdes pārbaudes attiecībā uz ACER lēmumiem intensitāte

A. Lietas dalībnieku argumenti

30. Apelācijas sūdzības iesniedzēju skatījumā Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu, uzskatot, ka *ACER* Apelācijas valde ir veikusi apstrīdēto lēmumu pilnīgu pārbaudi.

31. To ieskatā Vispārējā tiesa ir pieļāvusi šo kļūdu, neņemot vērā pašas Apelācijas valdes vērtējumu par pārbaudes intensitāti, ko tā pati piemēro, un izmeklējot, vai pārbaude ir vai nav bijusi pilnīga. Vispārējā tiesa, šādi rīkojoties, neievēro Tiesas spriedumā *ACER*/*Aquind*[13] noteikto judikatūru.

32. *ACER* iebilst pret šiem argumentiem.

B. Izvērtējums

33. Spriedumā *ACER*/*Aquind* Tiesa atzina, ka *ACER* Apelācijas valdei ir jāveic *pilnīga* pārbaude ne tikai attiecībā uz juridiskajiem vērtējumiem, bet arī attiecībā uz sarežģītiem tehniskiem, zinātniskiem vai ekonomiskiem vērtējumiem, ko *ACER* iekļāvusi savos lēmumos. Apelācijas valde nevar veikt tikai *ierobežotu* pārbaudi, kas koncentrēta tikai uz acīmredzamu kļūdu vērtējumā esamību[14].

34. Šobrīd nav nepieciešams sīkāk izklāstīt, kāda argumentācija pamudināja Tiesu noteikt *ACER* Apelācijas valdei šo pārbaudes kārtību[15] pēc Regulas (EK) Nr. 713/2009[16] 18. un 19. panta interpretācijas. Judikatūra, kas izriet no sprieduma *ACER*/*Aquind*, šajās apelācijas sūdzībās netiek apspriesta.

35. Kad *ACER* Apelācijas valde pieņēma šajā lietā apstrīdētos lēmumus (2020. gada 16. jūlijā), vēl nebija taisīts spriedums *ACER*/*Aquind*. Tolaik Apelācijas valde ievēroja savu ierasto praksi, proti, sarežģītiem tehniskiem, zinātniskiem vai ekonomiskiem vērtējumiem veikt ierobežotu pārbaudi. Tās pārbaude aprobežojās ar to, vai *ACER* lēmumos ir pieļautas acīmredzamas kļūdas vērtējumā.

[13] Spriedums, 2023. gada 9. marts, *ACER*/*Aquind* (C-46/21 P, EU:C:2023:182; turpmāk tekstā – "spriedums *ACER*/*Aquind*"), 53.–74. punkts.

[14] Savos secinājumos šajā lietā (C-46/21 P, EU:C:2022:695), 36.–78. punkts, es aizstāvēju šo pašu apgalvojumu.

[15] Par *ACER* Apelācijas valdes darbību līdz 2021. gadam skat. Ollier, J., un Piebalgs, A., *The appeal procedure in the application of the EU Energy Law. Experience from ACER's Board of Appeal 2016-2021*, *Robert Schuman Center Policy Paper*, 2023/06.

[16] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (2009. gada 13. jūlijs), ar ko izveido Energoregulatoru sadarbības aģentūru (OV 2009, L 211, 1. lpp.).

36. Vispārējās tiesas skatījumā no lēmumiem, ko PSO apstrīdējuši [17], izriet, ka "Apelācijas valde atbilstoši savai tā laika lēmumpieņemšanas praksei pilnīgu pārbaudi veica tikai par *ACER* juridiskajiem vērtējumiem tās [lēmumos], bet ierobežotu pārbaudi, kas aprobežojās ar acīmredzamu kļūdu meklēšanu, veica attiecībā uz sarežģītiem tehniskiem faktu vērtējumiem, šajā ziņā atzīstot, ka *ACER* ir zināma novērtējuma brīvība" [18].

37. Tomēr Vispārējā tiesa apgalvoja, ka:

– "Apelācijas valde [..] galvenokārt ir pārbaudījusi [tās apstrīdētajos lēmumos] *ACER* veiktos juridiskos vērtējumus, par kuriem tā ir veikusi pilnīgu pārbaudi" (pārsūdzēto spriedumu 203. punkts).

– "[..] retos gadījumos, [..] kad tai bija jāpārbauda sarežģīti tehniski vērtējumi, Apelācijas valde praktiski veica pārbaudi, kas pārsniedz vienkāršu ierobežotu pārbaudi tādējādi, ka faktiski tā izpildīja savus pienākumus attiecībā uz tādas pārbaudes intensitāti, kāda tai bija jāveic par [*ACER* lēmumiem]" (pārsūdzēto spriedumu 204. punkts).

38. Vispārējās tiesas rīcība šajās abās tiesvedībās, kurās celtas atcelšanas prasības, ir pretrunā tam, kā tā pati rīkojās lietā T-735/18 [19], kas ir sprieduma *ACER*/*Aquind* priekšmets.

39. Lietā T-735/18 Vispārējā tiesa piekrita kādam iepriekš aprakstītajam analogam *ACER* Apelācijas valdes apsvērumam un nepārbaudīja, vai minētā valde faktiski ir veikusi sarežģītu tehnisko vērtējumu pilnīgu pārbaudi.

40. Lai gan lietā *ACER*/*Aquind* aģentūra izvirzīja argumentu, ka īstenībā Apelācijas valde bija veikusi sarežģītu tehnisko jautājumu pilnīgu pārbaudi, Tiesa apliecināja, ka Vispārējā tiesa nav pieļāvusi tiesību kļūdu, jo no Apelācijas valdes 52. punkta skaidri izrietēja, ka minētā valde savā pārbaudē (par Lēmumu Nr. 05/2018) gribēja aprobežoties ar acīmredzamu kļūdu vērtējumā [20].

41. Savukārt tagad Vispārējā tiesa izmanto atšķirīgu pieeju. Tā vietā, lai pieņemtu, kā pati Apelācijas valde ir apgalvojusi, ka tās pārbaude attiecībā uz sarežģītiem tehniskiem jautājumiem bija ierobežota, Vispārējā tiesa *iedziļinās* apstrīdētajos lēmumos, lai noskaidrotu, vai Apelācijas valde ir izdarījusi to, ko tā apgalvo, ka nav izdarījusi.

42. Pēc šīs pārbaudes Vispārējā tiesa secināja, ka Apelācijas valde ir faktiski neierobežoti un pilnīgi pārbaudījusi *ACER* sarežģītos tehniskos vērtējumus. It īpaši, tā apliecināja, ka minētā valde ir pārbaudījusi, ka informācijas par pieejamo starpzonu jaudu pastāvīgas atjaunināšanas process centralizētā vai decentralizētā veidā ir funkcija, kas no tehniskā viedokļa ir vajadzīga *aFRR* un *mFRR* platformu darbībai [21].

[17] Vispārējā tiesa citē Apelācijas valdes lēmuma par Lēmumu 03/2020 83. zemsvītras piezīmi un 193. punktu un Apelācijas valdes lēmuma par Lēmumu 02/2020 81. zemsvītras piezīmi un 192. punktu.

[18] Pārsūdzētie spriedumi, 200. punkts. Savu lēmumu korelētajos (192. un 193.) punktos Apelācijas valde apliecināja, ka no tehniskā viedokļa nospriest, vai strīdīgā funkcija ir vajadzīga *aFRR* un *mFRR* platformu darbībai, ir *sarežģīts tehnisks vērtējums*, kura veikšanai *ACER* ir novērtējuma brīvība, un atbilstoši savai lēmumpieņemšanas praksei *Apelācijas valde pārbauda tikai, vai ir pieļauta acīmredzama kļūda vērtējumā*.

[19] Spriedums, 2020. gada 18. novembris, *Aquind*/*ACER* (T-735/18, EU:T:2020:542).

[20] Spriedums *ACER*/*Aquind*, 73. un 74. punkts.

[21] Pārsūdzēto spriedumu 204. punkts.

43. Manuprāt, Vispārējā tiesa pieļauj tiesību kļūdu, ignorējot Apelācijas valdes paziņojumu. Ja tā apgalvo, ka ir veikusi ierobežotu un marginālu pārbaudi par apstrīdēto *ACER* lēmumu sarežģītiem tehniskajiem jautājumiem, neredzu, kā no tā atkāpties un aizstāt šo apgalvojumu ar pretējo.

44. Kā jau ierosināju secinājumos lietā *ACER*/*Aquind*[22] un Tiesa apstiprināja savā spriedumā[23], kad Apelācijas valde apgalvo, ka ir veikusi *ierobežotu pārbaudi* attiecībā uz acīmredzamu kļūdu novērtējumu saistībā ar sarežģītiem *ACER* lēmumu tehniskajiem jautājumiem, Vispārējai tiesai nav jāpārbauda, vai minētā valde "patiešām" ir veikusi minēto jautājumu *pilnīgu pārbaudi*.

45. Vadoties no šīs premisas, mūsu aplūkojamajā lietā Vispārējai tiesai būtu jāņem vērā Apelācijas valdes paziņojums, jo tā ir viskvalificētākā zināt, kāda veida pārbaudi tā ir piemērojusi savos lēmumos.

46. Ja, kā šajā gadījumā, Apelācijas valde apgalvo, ka tā ir piemērojusi ierobežotu un marginālu kontroli, Vispārējai tiesai saskaņā ar *ACER*/*Aquind* judikatūru bez liekas kavēšanās ir jāatceļ minētās valdes lēmumi. Pēc šīs atcelšanas Apelācijas valdei būs jāizstrādā jauni lēmumi, kuros tā veiktu pilnīgu pārbaudi attiecībā uz sarežģītajiem tehniskajiem jautājumiem[24].

47. Ja savukārt Apelācijas valde kādā savā lēmumā apgalvo, ka ir veikusi *ACER* lēmumā esošu juridisko vērtējumu un sarežģītu tehnisku vērtējumu pilnīgu pārbaudi, Vispārējai tiesai būs jāanalizē šīs pārbaudes tvērumu, ja apelācijas sūdzības iesniedzēji uzskata, ka tai nav atbilstošas darbības jomas vai ka tā ir nepietiekama. To nedarot un pieņemot Apelācijas valdes vērtējumu, Vispārējā tiesa esot pārkāpusi apelācijas sūdzības iesniedzēju tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā.

48. Iepriekšējie apsvērumi liek man ierosināt apmierināt apelācijas sūdzības pirmo pamatu.

VII. Apelācijas sūdzības otrais pamats: Vispārējā tiesa nav pareizi piemērojusi Regulas 2017/2195 20., 21. un 37. pantu, novērtējot aFRR un mFRR platformu pārvaldībai vajadzīgo funkciju juridiskos pamatus

49. Īsumā, šajā pamatā Vispārējai tiesai tiek pārmesta tiesību kļūda, ko tā pieļāvusi, uzskatot, ka saskaņā ar Regulu 2017/2195 minētā "balansēšanas enerģijas starpzonu jaudas pārvades funkcija" ir *aFRR* un *mFRR* platformu pārvaldībai vajadzīga funkcija.

50. Abas strīdīgās tēzes no pretējām pozīcijām apgalvo, ka:

– šī funkcija ir jāpilda Eiropas platformām balansēšanas sadalei (*ACER* tēze, ko atbalstīja Apelācijas valde un Vispārējā tiesa).

[22] 80. un 81. punkts.

[23] Spriedums *ACER*/*Aquind*, 74. punkts.

[24] Attiecīgās personas var apstrīdēt šo jauno lēmumu, ceļot prasību par tā atcelšanu Vispārējā tiesā, kas garantē to tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā.

– šī funkcija ir jāuztic PSO (apelācijas sūdzības iesniedzēju tēze, kas atbilst visu PSO uzturētajai tēzei pirms un pēc *ACER* Lēmumiem 02/2020 un 03/2020) [25].

51. No tehniskā viedokļa ir iespējams, ka šādas funkcijas piešķiršana Eiropas platformām balansēšanas sadalei būtu bijis ieteicams risinājums. Tomēr, kā turpmāk izklāstīšu, uzskatu, ka tā nebija Savienības likumdevēja izvēle, kas atspoguļota Regulas 2017/2195 20., 21. un 37. pantā.

52. Apelācijas sūdzības iesniedzēji apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir nepareizi piemērojusi Regulas 2017/2195 20., 21. un 37. pantu, vērtējot *mFRR* un *aFRR* platformu izmantošanai vajadzīgo funkciju juridiskos pamatus. To ieskatā:

– Vispārējā tiesa ir kļūdaini secinājusi, ka jaudas pārvade kā koordinēts un centralizēts process daudzplatformu līmenī, kurā pastāvīgi tiek atjaunināta pieejamā starpzonu apmaiņas jauda, ir *mFRR* un *aFRR* platformu darbībai vajadzīga funkcija Regulas 2017/2195 20. panta 3. punkta c) apakšpunkta un 21. panta 3. punkta c) apakšpunkta izpratnē.

– Regulas 2017/2195 37. pantā PSO ir noteikts pienākums pārvaldīt elektroenerģijas apmaiņas starpzonu jaudu, tomēr tajā nav prasīts, lai šī spēja tiktu iekļauta kā vajadzīga funkcija *mFRR* un *aFRR* platformu izstrādē. Šīs platformas tiek izstrādātas atšķirīgu procedūru ietvaros, kas regulētas minētās regulas 20. un 21. pantā.

53. Apelācijas sūdzības iesniedzēji izvērš šo apelācijas sūdzības pamatu divās cieši saistītās daļās:

– Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu, secinot, ka Regulas 2017/2195 37. pantā paredzētā starpzonu jaudas aprēķināšana ir uzskatāma par tās 20. un 21. pantā paredzēto *mFRR* un *aFRR* platformu izmantošanai vajadzīgu darbību. Ar šo argumentāciju tā esot attiecinājusi 20. un 21. pantā noteikto funkciju uz 37. pantā noteikto funkciju, kas paredz atšķirīgu juridisko režīmu.

– Vispārējā tiesa ir pieļāvusi vēl vienu tiesību kļūdu, interpretējot Regulas 2017/2195 20. un 21. pantu, sajaucot PSO juridiskos pienākumus ar tiesībām, ko tie var izmantot saistībā ar *mFRR* un *aFRR* platformu funkcijām.

54. *ACER* nepiekrīt šiem argumentiem.

55. Pirms analizēt šīs divas daļas, kurās apelācijas sūdzības iesniedzēji izvērš šo otro apelācijas sūdzības pamatu, uzskatu par lietderīgu, ņemot vērā tā ārkārtējo tehnisko sarežģītību, izskaidrot elektroenerģijas balansēšanas tirgus darbību un Eiropas platformu, kas izveidotas, lai veicinātu pārrobežu savienojumus starp valstu elektroenerģijas balansēšanas tirgiem, darbību.

[25] Tā to atzīst Vispārējā tiesa pārsūdzēto spriedumu 142. un 143. punktā, attiecībā uz PSO priekšlikumiem pirms *ACER* Lēmumu 02/2020 un 03/2020 pieņemšanas. Pēc tam šo tēzi turpināja uzturēt PSO, kā *ACER* atzīst savā 2022. gada 30. septembra Lēmumā 14/2022, ar ko tiek grozīts *mFRR* platformas īstenošanaas satvars. "The nature of the CMF [capacity management function] as a required function pursuant to Article 12(2) of ACER Decision 03/2020 is currently the subject matter of actions for annulments in case T-607/20 pending before the General Court. In that regard the TSOs [transmission system operators] mentioned that their submission in the present proceedings is without prejudice to their position, recorded in their final proposal of 18 December 2019 underlying Decision No 03/2020 of 24 January 2020, that the CMF is not a required platform function and does not fall within the scope of Articles 20, 21 and 22 of the EB Regulation" (4. zemsvītras piezīme).

A. Ievada apsvērumi: elektroenerģijas balansēšanas tirgi un Eiropas platformas balansēšanas enerģijas apmaiņai

56. Ievērojot to fiziskos raksturlielumus, pastāv četri elektroenerģijas vairumtirdzniecības tirgi, uz kuriem ir atsauce Regulas (ES) 2019/943 [26] 6.–9. pantā:

– nākamās dienas tirgi, kuros ražošanu var plānot un tirgot dienu uz priekšu;

– tekošās dienas tirgi, kuros plānoto pieprasījumu var īsā laikā pielāgot atkarībā no elektroenerģijas ražošanas izmaiņām, it īpaši ņemot vērā pieaugošo atjaunojamo enerģijas avotu, piemēram, vēja un saules enerģijas, īpatsvaru;

– nākotnes tirgi, kuru mērķis ir mazināt aktuāltirgus cenu svārstības. Tādējādi tirgus dalībnieki, tostarp atjaunojamo energoresursu elektroenerģijas ražošanas iekārtu īpašnieki, pasargā sevi no šāda svārstīguma radītajiem riskiem;

– balansēšanas tirgi, kas izveidoti tā, lai nodrošinātu, ka pieprasījums un piedāvājums elektrotīklā vienmēr ir izlīdzināts, un lai neitralizētu elektroenerģijas padeves pārtraukumu risku. Lai sasniegtu šo mērķi, ir nepieciešami tirgi, kuros PSO var iegādāties elektroenerģiju, kas nepieciešama tīkla līdzsvara uzturēšanai [27] tuvu fiziskās piegādes laikam.

57. Attiecībā uz pēdējo minēto tirgu ar Regulu 2017/2195 izveido "ES mēroga tehniskos, darbības un tirgus noteikumus, ar ko regulē elektroenerģijas balansēšanas tirgu darbību" [28].

58. Konkrēti, Regulā 2017/2195 ar mērķi veicināt elektroenerģijas iekšējā tirgus attīstību Eiropā ir prasīts, lai balansēšanas tirgu enerģijas sadale, kas agrāk tika īstenota stingri valstu robežās, pakāpeniski – atbilstoši tajā noteiktajam kalendāram – pārietu uz Eiropas līmeni.

59. Regulā 2017/2195 šim nolūkam ir izmantotas četras Eiropas platformas balansēšanas sadalei [29] viena platforma katram no noteiktajiem balansēšanas standarta produktiem [30]:

– Eiropas platforma apmaiņai ar balansēšanas enerģiju no aizvietošanas rezervēm, kas zināma kā *RR* platforma (*Replacement Reserve Platform*). Tā ir paredzēta Regulas 2017/2195 19. pantā, un to ir izstrādājuši PSO rezervju aizvietošanas procesa īstenošanai atbilstoši Regulas 2017/1485

[26] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (2019. gada 5. jūnijs) par elektroenerģijas iekšējo tirgu (pārstrādāta redakcija) (OV 2019, L 158, 54. lpp.).

[27] Regulas 2017/2195 2. panta 1. punktā ir noteikts, ka ""balansēšana" ir visas darbības un procesi visos laikposmos, ar kuru palīdzību PSO nepārtraukti nodrošina sistēmas frekvences uzturēšanu iepriekšdefinētā stabilitātes diapazonā, kas noteikts Regulas (ES) 2017/1485 127. pantā, un tādu rezervju apjoma uzturēšanu, kas vajadzīgs attiecībā uz prasīto kvalitāti, kā noteikts Regulas (ES) 2017/1485 IV daļas V, VI un VII sadaļā". Skat. Komisijas Regulu (ES) 2017/1485 (2017. gada 2. augusts), ar ko izveido elektroenerģijas pārvades sistēmas darbības vadlīnijas (OV 2017, L 220, 1. lpp.).

[28] Regulas 2017/2195 piektajā apsvērumā ir piebilsts, ka regulā "ir izklāstīti noteikumi par balansēšanas jaudas iepirkumu, balansēšanas enerģijas aktivizāciju un balansatbildīgo pušu finansiālajiem norēķiniem. Tā arī prasa, lai tiktu izstrādātas saskaņotas metodikas, kā balansēšanas nolūkiem piešķirama starpzonu pārvades jauda. Šādi noteikumi palielinās īstermiņa tirgu likviditāti, ļaujot paplašināt pārrobežu tirdzniecību un efektīvāk izmantot esošo tīklu balansēšanas enerģijas nolūkiem. Tā kā balansēšanas enerģijas solījumi konkurēs ES mēroga balansēšanas platformās, tai būs pozitīva ietekme arī uz konkurenci".

[29] Par šīm platformām skat. *European Network of Transmission System Operators for Electricity (ENTSO-E)* tīmekļa vietni: https://www.entsoe.eu/network_codes/eb/#implement, tāpat kā *ACER* tīmekļvietni https://www.acer.europa.eu/electricity/market-rules/electricity-balancing/balancing-energy-platforms. Skat. arī analīzi, ko veikuši Gröper, F., un Stamati, M., "Network regulation and third party access", darbā Jones, C., un Kettlewell, W-J., (eds.), *EU Energy Law. Vol. I: The Internal Energy Market*, 5.ª ed., Claeys & Casteels, Deventer, 2021, 38.–41. lpp.

[30] Šo platformu attīstības stadiju var redzēt *ENTSO-E*, *ENTSO-E Market Report 2023*, 37. un 38. lpp., un 65.–78. lpp., pieejams tīmekļvietnē https://ee-public-nc-downloads.azureedge.net/strapi-test-assets/strapi-assets/ENTSO_E_Market_Report_2023_11a344f1c1.pdf.

IV daļā noteiktajam [31]. Šī platforma ir izstrādāta projekta *TERRE* (*Trans-European Replacement Reserves Exchange*), kas balstīts risinājumā *LIBRA*, kas ir kopīga datorsistēma, satvarā [32]. Platforma darbojas no 2020. gada janvāra, un tās darbība tiek noteikta īstenošanas satvarā *Replacement Reserve Implementation Framework* [33].

– *mFRR* platforma. Tā ir paredzēta Regulas 2017/2195 20. pantā, ir izstrādāta projekta *Manually Activated Reserves Initiative* (*MARI*) satvarā, un to regulē *ACER* Lēmums 03/2020. Platforma darbojas no 2022. gada 5. oktobra, un dalībvalstu PSO pakāpeniski tai pievienojas.

– *aFRR* platforma. Tā ir paredzēta Regulas 2017/2195 21. pantā, ir izstrādāta projekta *PICASSO* (*Platform for the International Coordination of Automated Frequency Restoration and Stable System Operation*) satvarā, un to regulē *ACER* Lēmums 02/2020. Platforma darbojas no 2022. gada 1. jūnija, un dalībvalstu PSO pakāpeniski tai pievienojas.

– Eiropas platforma nebalansa ieskaita procesam, zināma kā *Imbalance Netting Platform* vai *IN Platform*. Šī platforma paredzēta Regulas 2017/2195 22. pantā un ir izveidota 2021. gada 24. jūnijā uz projekta *International Grid Control Cooperation* [34] bāzes. PSO nolēma izmantot to pašu datorsistēmu un saziņas kanālus *aFRR* platformai un *IN* platformai.

60. PSO iecēla *Amprion GmbH* un *TransnetBW GmbH* kā struktūras *mFRR* un *aFRR/IN* platformu attīstībai, uzturēšanai un pārvaldībai [35]. Kā norādīja *ACER* tiesas sēdē, PSO bija pārejas periodā pakāpeniski līdz 2024. gada 24. jūnijam jāpievienojas šīm platformām, taču praksē šajā procesā ir aizkavēšanās [36].

61. Atšķirība starp *mFRR* platformu un *aFRR* platformu, kā liecina to nosaukumi, ir atkarīga no tā "[..] vai balansēšanas enerģiju manuāli aktivizē operators vai to aktivizē automātiski, izmantojot noslēgtu darbības shēmu" [37].

B. Otrā pamata pirmā daļa: neskaidrības starp juridiskajiem pienākumiem, kas noteikti Regulas 2017/2195 37. pantā, no vienas puses, un tās 20. un 21. pantā, no otras puses

62. Apelācijas sūdzības iesniedzēji apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu, secinot, ka starpzonu jaudas aprēķināšana ir uzskatāma par funkciju, kas vajadzīga *mFRR* un *aFRR* platformu darbībai. Tādējādi Vispārējā tiesa esot paplašinājusi Regulas 2017/2195 20. un 21. pantā paredzēto režīmu, attiecinot to arī uz 37. pantā aplūkoto funkciju, kas paredz citu juridisko režīmu.

[31] https://www.entsoe.eu/network_codes/eb/terre/. Aizvietošanas rezervju mērķis ir novērst novirzes starp ražošanu un patēriņu, kas var tikt konstatētas pēc tekošās dienas enerģijas tirgus slēgšanas laika.

[32] Par šo platformu skat. ģenerāladvokātes J. Kokotes [*J. Kokott*] secinājumus lietā *Swissgrid*/Komisija (C-121/23 P, EU:C:2024:615) – lietā, kurā vēl nav taisīts spriedums un kura attiecas tikai uz PSO *Swissgrid* tiesībām celt prasību atcelt kādu Komisijas vēstuli, ar kuru tam liedz piedalīties šajā platformā.

[33] Šīs platformas izstrāde ir specificēta 2023. gada 10. marta satvarā *Implementation framework for the exchange of balancing energy from Replacement Reserves in accordance with Article 19 of Commission Regulation (EU) 2017/2195 of 23 November 2017 establishing a guideline on electricity balancing*. Skat. informāciju par to tīmekļvietnē https://www.entsoe.eu/network_codes/eb/terre/.

[34] Skat. informāciju par *European platform for operating the imbalance netting process* tīmekļvietnē https://www.entsoe.eu/network_codes/eb/imbalance-netting/.

[35] 2022. gada 31. marta *ENTSO-E*: *Explanatory document of proposals for amendment of the implementation frameworks for the European balancing platforms in accordance with articles 20(1), 21(1) and 22(1) of Commission Regulation (EU) 2017/2195 of 23 November 2017 establishing a guideline on electricity balancing*, 4. lpp.

[36] Skat. dokumentus: 2024. gada 26. septembra *aFRR-Platform Accession roadmap*, kas pieejams tīmekļvietnē PICASSO_12th_Accession_roadmap_ext.pdf (eepublicdownloads.blob.core.windows.net); un 2024. gada 10. oktobra *mFRR-Platform Accession roadmap*, kas pieejams tīmekļvietnē MARI_Accession_roadmap_OCT_2024.pdf (eepublicdownloads.blob.core.windows.net).

[37] Skat. Regulas 2017/2195 2. panta 34. punktu.

63. Vispārējās tiesas ieskatā Apelācijas valde secināja, ka jaudas pārvades funkcija ir viena no funkcijām, kas vajadzīga *aFRR* un *mFRR* platformu darbībai. Vispārējās tiesas argumentācijas šajā jautājumā kopsavilkums ir šāds [38]:

– PSO iesniegtajos metodiku priekšlikumos ir jābūt iekļautai to funkciju definīcijai, kas vajadzīgas *aFRR* un *mFRR* platformu darbībai.

– No Regulas 2017/2195 izriet, ka šīm platformām ir jāietver vismaz aktivizācijas optimizēšanas funkcija [39] un PSO-PSO norēķinu funkcija, bet nav izslēgts, ka tām var būt arī citas funkcijas.

– Konkrēti, funkcija "starpzonu apmaiņas jaudas aprēķināšana" ir viena no tām, kas vajadzīgas *aFRR* un *mFRR* platformu darbībai. Tā tas ir, it īpaši, ja šādas funkcijas pievienošana ir nepieciešama, lai izstrādātu šādu platformu vispārīgu uzbūvi saskaņā ar kopīgiem pārvaldības principiem un darījumdarbības procesiem.

– Interpretējot jēdzienu "*aFRR* un *mFRR* platformu darbībai vajadzīga funkcija", ir jāņem vērā Regulas 2017/2195 konteksts un tajā izvirzītie mērķi. Saskaņā ar šiem kritērijiem tās ir funkcijas, kas gan no tehniskā, gan juridiskā viedokļa ir *vajadzīgas* efektīvai un drošai minēto platformu īstenošanai un darbībai.

– No juridiskā viedokļa Regulas 2017/2195 37. panta 1. punkts nosaka PSO pienākumu pastāvīgi atjaunināt informāciju par starpzonu jaudas pieejamību balansēšanas enerģijas apmaiņas vai nebalansa ieskaita procesa īstenošanas sakarā.

– No tehniskā viedokļa, kā var secināt no PSO izstrādātajiem *aFRR* un *mFRR* metodiku priekšlikumiem, šādas jaudas pastāvīga atjaunināšana, kas ir jaudas pārvades funkcijas pamatā, ir būtisks ieguldījums aktivizācijas optimizēšanā. Pēdējā minētā savukārt ir nepieciešama platformu funkcija, kuras mērķis ir optimizēt visaugstāk novērtēto balansēšanas enerģijas piedāvājumu aktivizēšanu (izdevīguma secības kopīgajā sarakstā), pamatojoties uz pieejamajām ierobežotajām starpzonu apmaiņas jaudām.

– Turklāt paši PSO platformām pievienoja jaudas pārvades funkciju, lai izpildītu vispārējās uzbūves prasības Regulā 2017/2195 prasītās efektivitātes un drošības ziņā.

64. Ņemot vērā šos apsvērumus, Vispārējā tiesa nosprieda: "[..] funkcija, kas ļauj aprēķināt un pastāvīgi atjaunināt [informāciju par] starpzonu pārvades jaudas pieejamību, piemērojot saskaņotu metodiku attiecībā pret visiem PSO, ņemot vērā Regulas 2017/2195 mērķi nodrošināt [..] platformas efektīvu un drošu vadību, no tehniskā un juridiskā viedokļa ir jāuzskata par funkciju, kas vajadzīga tādas platformas darbībai, kuras uzbūvei, kā atgādināts Regulas 2017/2195 21. panta 3. punkta a) apakšpunktā [20. panta 3. punkta a) apakšpunktā], jābūt vispārīgai un jāatbilst kopīgiem pārvaldības principiem un darījumdarbības procesiem" [40].

65. Šis apgalvojums analogos terminos atkārtojas citās pārsūdzēto spriedumu daļās. It īpaši, to 122. punktā ir noteikts, ka "[..] pieejamās starpzonu pārvades jaudas pastāvīgas atjaunināšanas funkcija, kas ir jaudas pārvades funkcijas pamatā, un līdz ar to pati jaudas pārvades funkcija ir vispārīgi jākvalificē par funkcijām, kādas vajadzīgas [..] platformas darbībai [..]".

[38] Pārsūdzēto spriedumu 110.–124. punkts.

[39] Saskaņā ar Regulas 2017/2195 2. panta 39. punktu ""aktivizācijas optimizēšanas funkcija" ir funkcija, kurā izmanto algoritmu, ko piemēro, lai optimizētu balansēšanas enerģijas solījumu aktivizāciju".

[40] Pārsūdzēto spriedumu 115. punkts.

66. Mana saiknes starp Regulas 2017/2195 37. pantu un 20. un 21. pantu interpretācija atšķiras no Vispārējās tiesas interpretācijas. Es atsevišķi aplūkošu 37. pantu, no vienas puses, un 20. un 21. pantu, no otras puses, un tad apkopošu savus argumentus par šo noteikumu kombinēto interpretāciju.

1. Regulas 2017/2195 37. pants

67. Regulas 2017/2195 37. pantā ir noteikts juridiskais režīms pastāvīgai informācijas atjaunināšanai par starpzonu jaudas pieejamību. Saskaņā ar šo režīmu Regulas 2017/2195 37. pants:

– nosaka PSO pienākumu pēc tekošās dienas starpzonu jaudas tirgus slēgšanas laika pastāvīgi atjaunināt informāciju par starpzonu jaudas pieejamību PSO balansēšanas enerģijas apmaiņas vai nebalansa ieskaita procesa īstenošanas sakarā (1. punkts).

– prasa, lai piecu gadu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā visi jaudas aprēķināšanas reģiona PSO izstrādātu metodiku, ar ko aprēķina starpzonu jaudu balansēšanas laikposmā balansēšanas enerģijas apmaiņai vai nebalansa ieskaita procesa īstenošanai (3. punkts).

– nosaka, ka pirms 3. punktā minētās jaudas aprēķināšanas metodikas ieviešanas PSO izmanto pēc tekošās dienas starpzonu jaudas tirgus slēgšanas laika atlikušo starpzonu jaudu (2. punkts).

68. Regulas 2017/2195 37. pantā minētie pilnvarojumi ir adresēti PSO, un tajos nav atsauces ne uz vienu Eiropas platformu balansēšanas sadalei (tās pašas regulas 19.–22. pants).

69. Manuprāt, un tas sakrīt ar apelācijas sūdzības iesniedzēju viedokli, ir jānošķir PSO uzliktie pienākumi un platformām piešķirtās funkcijas. Regulā 2017/2195 abi šie aspekti ir aplūkoti sistemātiski un dažādās sadaļās:

– II sadaļas "Elektroenerģijas balansēšanas tirgus" 2. nodaļā "Eiropas platformas apmaiņai ar balansēšanas enerģiju" ir iekļauti 20. un 21. pants, kas regulē *mFRR* un *aFRR* platformas.

– Savukārt IV sadaļas "Starpzonu jauda balansēšanas pakalpojumiem" 1. nodaļa "Balansēšanas enerģijas apmaiņa vai nebalansa ieskaita process" regulē to, kā PSO ir jāizmanto (36. pants) un jāaprēķina (37. pants) pieejamā starpzonu jauda.

70. Šī atšķirība darbojas ne tikai attiecībā uz sistemātiku Regulā 2017/2195. Tās 37. panta lasījums uzrāda, ka tajā nav nevienas atsauces vai mijnorādes uz 20. un 21. pantu. It īpaši, no 37. panta nevar secināt, ka starpzonu jaudas pārvade ir *vajadzīga mFRR* un *aFRR* platformu darbībai. Platformām ir vajadzīgi dati par starpzonu balansēšanas enerģijas jaudu, kas pieejama apmaiņai starp PSO, lai iedarbinātu aktivizācijas optimizēšanas funkciju.

71. Jēdziens "platformas darbībai vajadzīgās funkcijas" nav iekļauts starp 45 Regulas 2017/2195 2. pantā definētajiem jēdzieniem. Šis jēdziens parādās tikai šīs regulas 20. un 21. pantā, saskaņā ar kuriem ir jānosaka to nozīme.

2. Regulas 2017/2195 20. un 21. pants

72. Šo pantu 1. punktā ir noteikts, ka PSO ir jāiesniedz īstenošanas satvaru priekšlikums attiecībā uz *mFRR* un *aFRR* platformām. 2. punktā ir noteiktas šādas konkrētas abu platformu īpašības: i) tās ir jāvada PSO vai PSO pašu izveidotai struktūrai; ii) tām jābūt balstītām uz kopīgiem pārvaldības principiem un darījumdarbības procesiem; iii) tām ir jāietver vismaz aktivizācijas optimizēšanas funkcija un PSO-PSO norēķinu funkcija; iv) ir jāizmanto daudzpusējs PSO-PSO modelis ar izdevīguma secības kopīgajiem sarakstiem, lai apmainītos ar visiem balansēšanas enerģijas solījumiem no visiem (manuālas vai automātiskas) aktivizācijas frekvences atjaunošanas rezervju standarta produktiem.

73. PSO priekšlikumam ir jāievēro šīs platformu īpašības un jāietver vismaz tie elementi, kas noteikti Regulas 2017/2195 20. panta 3. punktā un 21. panta 3. punktā. Šo elementu vidū ir "a) Eiropas platformas vispārīgā uzbūve" un "c) Eiropas platformas darbībai vajadzīgo funkciju definīcija".

74. *MFRR* un *aFRR* platformu funkciju vidū *obligāti* ir aktivizācijas optimizēšana un PSO-PSO norēķini. Tāpēc abas ir *vajadzīgas* funkcijas *mFRR* un *aFRR* platformu darbībai. Tādā pašā mērā tām kā tādām ir jābūt iekļautām PSO iesniegtajos priekšlikumos.

75. Debates koncentrējās ap to, kā interpretēt Regulas 2017/2195 20. panta 2. punktā un 21. panta 2. punktā izmantoto terminu "vismaz". Vispārējās tiesas ieskatā abu jēdzienu atsauce uz (vismaz) aktivizācijas optimizēšanas un PSO-PSO norēķinu funkcijām neliedz *ACER* noteikt pienākumu, ka platformām ar to pašu *vajadzīgo funkciju* nosaukumu ir jāietver arī citas, no šīm divām atšķirīgas funkcijas.

76. Manuprāt, šī interpretācija tomēr nav pareiza. Likumdevējs ir vēlējies nodrošināt platformām minimālo funkciju saturu, uzskatot, ka tikai divas no tām ir obligātas ("vajadzīgas") to darbībai. Protams, nekas neliedz pievienot citas funkcijas, piemēram, starpzonu jaudas pārvades funkciju, bet lēmums par to, vai tās pievienot vai ne, ir jāpieņem PSO, bez iespējas *ACER* to noteikt kā pienākumu.

77. PSO – apelācijas sūdzības iesniedzēji nenoliedz, ka dati par starpzonu jaudu ir nepieciešami efektīvai balansēšanas platformu darbībai[41]. No šīs premisas tomēr nevar secināt, ka šādu datu aprēķināšana – kā nepieciešamā funkcija – ir jāveic struktūrai, kas iecelta platformas izmantošanai, vai pašai platformai.

78. Faktiski tieši Regulas 2017/2195 37. pants uztic PSO (nevis platformām) uzdevumu aprēķināt starpzonu jaudu. Šīs jaudas pieejamības datu aprēķināšana un atjaunināšana ir jāveic PSO.

79. Tas, ka šie dati ir obligāti nepieciešami *mFRR* un *aFRR* platformu pienācīgai darbībai (par ko lietas dalībnieki ir vienisprāt), atkārtoju, tomēr nav tas pats, kas starpzonu jaudas aprēķināšanas un to pastāvīgas atjaunināšanas obligāta uzticēšana šādām platformām ar *ACER* lēmumu. Uzsveru, ka starpzonu jaudas aprēķināšana nav obligāti jāveic kā *vajadzīga* platformu un struktūru, kam uzticēta to izmantošana, funkcija.

[41] To apelācijas sūdzību 32. punkts.

80. Eiropas Savienības Tiesas formulētie jautājumi tiesas sēdē atklāja, ka Regulas 2017/2195 37. pants uztic PSO VRĪ uzraudzībā funkciju sagatavot datus par balansēšanas enerģijas starpzonu jaudu un šo datu pastāvīgu atjaunināšanu. Tikai PSO rīcībā ir tehniskie līdzekļi un iespēja sagatavot minētos datus, tāpēc nav iespējams nodot minēto datu sagatavošanas funkciju platformas algoritmam. Citādi varētu tikt apdraudēta elektroenerģijas piegādes drošība, par ko PSO atbild savās attiecīgajās teritorijās.

81. Tāpēc, manuprāt, ir kļūdaini uzskatīt, ka elektroenerģijas balansēšanas starpzonu datu sagatavošanas un atjaunināšanas funkcija ir atzīstama par vienu no *aFRR* un *mFRR* platformu darbībai vajadzīgajām funkcijām. Abas platformas nevar pārvaldīt un atjaunināt balansēšanas enerģijas apmaiņas starpzonu jaudu, kaut arī tām šie dati ir nepieciešami darbībai. PSO ir pienākums nosūtīt platformām minētos datus individuāli vai – ja tie uzskata par ērtāku – centralizēti ar kopīgu datorsistēmu.

3. Argumenti, kas liecina par labu otrā apelācijas sūdzības pamata pirmās daļas apmierināšanai

82. Pirmkārt, kā atzinusi Vispārējā tiesa [42], *mFRR* un *aFRR* platformas sākotnēji darbojās bez starpzonu jaudas pārvades funkcijas.

83. Tas notika tāpēc, ka PSO saskaņā ar Regulas 2017/2195 37. panta 3. punktu bija iepriekš jāizstrādā metodika, ar ko aprēķina starpzonu jaudu balansēšanas laikposmā balansēšanas enerģijas apmaiņai. PSO nolēma, ka šī funkcija tiks veikta, izmantojot informātikas moduli, koordinēti un centralizēti, daudzplatformu līmenī, kam vispirms bija jāizveido šis modulis un jāorganizē tā pārvaldība [43].

84. Otrkārt, kā jau norādīju, Regulas 2017/2195 37. pantā ir noteikts juridiskais režīms starpzonu jaudas pieejamības pastāvīgai atjaunināšanai un šīs jaudas aprēķināšanas metodikas izveidei. Šis juridiskais režīms atšķiras no tā, kas piemērojams četrām Eiropas platformām balansēšanas sadalei (tās pašas regulas 19.–22. pants). Tie ir atšķirīgi režīmi, kas atspoguļo likumdevēja izvēli piešķirt tiem autonomu saturu.

85. Treškārt, lēmumpieņemšanas procedūra, kas tika piemērota *mFRR* un *aFRR* platformu izveidei, atšķiras no Regulas 2017/2195 37. pantā izmantotās. Saskaņā ar šīs regulas 5. panta 2. punktu regulatīvajām iestādēm ir jāapstiprina priekšlikumi, ko PSO iesnieguši attiecībā uz: "a) Eiropas platformu izveides satvari[em] atbilstīgi 20. panta 1. punktam, 21. panta 1. punktam [..]"; un "b) izmaiņ[ām] Eiropas platformu izveides satvaros atbilstīgi 20. panta 5. punktam un 21. panta 5. punktam". Tāpēc *ACER* pēc PSO priekšlikuma lemj par īstenošanas satvariem un to izmaiņām *mFRR* un *aFRR/IN* platformu gadījumā.

86. Savukārt PSO ziņā ir piedāvāt, un attiecīgā reģiona VRĪ – apstiprināt saskaņā ar Regulas 2017/2195 5. panta 3. punkta f) apakšpunktu metodiku, ar ko aprēķina starpzonu jaudu katram aprēķināšanas reģionam, saskaņā ar 37. panta 3. punktu [44]. *ACER* iesaiste šajos gadījumos iespējama tikai tad, kad VRĪ nevar vienoties vai lūdz Aģentūru izlemt, saskaņā ar Regulas 2017/2195 5. panta 7. punkta un Regulas 2019/942 6. panta 10. punkta b) apakšpunkta otrās daļas noteikumiem.

[42] Pārsūdzētie spriedumi, 120. un 121. punkts.

[43] Šī moduļa eksplikāciju var redzēt *ENTSO-E, ENTSO-E Market Report 2023*, 78. un 79. lpp.

[44] Skat. spriedumu, 2022. gada 7. septembris, *BNetzA/ACER* (T-631/19, EU:T:2022:509), 37.–39. punkts.

87. Starpzonu balansēšanas enerģijas apmaiņas jaudas pārvades iekļaušanas Eiropas platformās lietderība un efektivitātes palielināšana, manuprāt, neattaisno netiešas kompetences piešķiršanu *ACER*, lai kvalificētu to par *aFRR* un *mFRR* platformām vajadzīgu funkciju. PSO rīcībā ir tehniskie līdzekļi starpzonu jaudas aprēķināšanai un atjaunināšanai, un nav acīmredzams, ka *aFRR* un *mFRR* var šo darbību veikt efektīvāk. Turklāt šī netiešā kompetence būtu pretrunā Regulas 2017/2195 37. pantam [45].

88. Ceturtkārt, Regulas 2017/2195 37. panta 1. punktā ir noteikts pienākums PSO pastāvīgi atjaunināt balansēšanas enerģijas starpzonu jaudas pieejamību. Tāpēc katram PSO tiek noteikts pienākums pārvaldīt apmaiņas jaudu, kas ir būtiska, lai nodrošinātu enerģijas apmaiņu starp zonām. Regulas 37. pantā nekas nav teikts par to, ka šī funkcija tiek uzticēta Eiropas platformām balansēšanas sadalei.

89. No Regulas 2017/2195 37. panta 1. punkta var secināt, ka informāciju par zonu starpā apmaināmo balansēšanas enerģiju sniedz katrs PSO. Kā jau norādīju, tieši PSO rīcībā ir tehniskie līdzekļi, lai sniegtu datus par pieejamo starpzonu balansēšanas enerģijas jaudu. 37. panta 2. punkts papildina šo argumentu ar apgalvojumu, ka PSO izmanto pēc tekošās dienas starpzonu jaudas tirgus slēgšanas laika atlikušo starpzonu jaudu, līdz brīdim, kamēr tā attīstās un piemēro jaudas aprēķina metodiku atbilstoši 3. punktā noteiktajam.

90. Piektkārt, Regulas 2017/2195 37. panta 3. punktā ir paredzēts pakāpeniski īstenot balansēšanas enerģijas jaudas apmaiņas pārvades funkcijas saskaņotu pārvaldību. Konkrēti tajā ir noteikts, ka piecu gadu laikā visi jaudas aprēķināšanas reģiona PSO izstrādā metodiku, ar ko aprēķina starpzonu jaudu balansēšanas enerģijas apmaiņai. Tāpēc tieši PSO izstrādā šo metodiku un VRĪ to apstiprina. PSO ir arī pienākums uzturēt saskanīgumu ar Regulā (ES) 2015/1222 paredzēto starpzonu jaudas aprēķināšanas metodiku, ko piemēro tekošās dienas laikposmā [46].

91. Man nešķiet loģiski – pretēji tam, ko uzskata Vispārējā tiesa – ka starpzonu jaudas pārvades funkcija tiek piešķirta Eiropas platformām un ka, savukārt, šīs starpzonu jaudas metodikas izstrāde ir uzticēta PSO un tās apstiprināšana – VRĪ. Ir jābūt saskaņai starp Regulas 2017/2195 37. panta 1. un 3. punktu, kas, manuprāt, pārsūdzētajos spriedumos nav ievērota.

92. Vispārējā tiesa neņem pienācīgi vērā saikni starp Regulas 2017/2195 37. panta 3. punktu un Regulu 2015/1222. Kā jau minēju, pirmā tiesību norma prasa, lai būtu saskanīgums starp PSO izstrādāto starpzonu apmaiņas jaudas aprēķināšanas metodiku balansēšanas enerģijai un starpzonu apmaiņas jaudas aprēķināšanas metodiku, ko piemēro nākamās dienas un tekošās dienas griezumā. Regulas 2015/1222 15. panta 1. punktā ir paredzēts, ka visi PSO kopīgi izstrādā kopīgu priekšlikumu par apmaiņas jaudas aprēķināšanas reģionu noteikšanu; un tās 20. panta 2. punktā – ka visi PSO no katra apmaiņas jaudas aprēķināšanas reģiona iesniedz priekšlikumu par kopīgu koordinētu jaudas aprēķināšanas metodiku attiecīgajā reģionā.

[45] Skat. Vispārējās tiesas spriedumus, 2019. gada 24. oktobris, *E-Control*/*ACER* (T-332/17, EU:T:2019:761), 69. punkts, un 2024. gada 25. septembris, *RTE*/*ACER* (T-472/21, EU:T:2024:648), 194. punkts.

[46] Komisijas Regula (2015. gada 24. jūlijs), ar ko izveido jaudas piešķiršanas un pārslodzes vadības vadlīnijas (OV 2015, L 197, 24. lpp.).

93. Attiecīgi, Regula 2015/1222 neaplūko vienu metodiku, kas būtu vienāda visiem PSO[47], lai aprēķinātu starpzonu apmaiņas jaudu nākamās dienas un tekošās dienas griezumā, bet aplūko dažādas atšķirīgas reģionālas metodikas. Balansēšanas enerģijas starpzonu jaudas aprēķināšana nav jāveic, izmantojot vienotu saskaņotu un obligātu metodiku visiem PSO.

94. Sestkārt, Regulas 2017/2195 sistēmiskā un teleoloģiskā interpretācija, ko piemēro Vispārējā tiesa, nav noteicoša, lai kataloģizētu balansēšanas enerģijas starpzonu jaudas pārvadi kā *mFRR* un *aFRR* platformu darbībai vajadzīgu funkciju.

95. Lai sasniegtu Regulas 2017/2195 pirmajā, sestajā, septītajā un desmitajā apsvērumā, kā arī 3. pantā izvirzītos mērķus, pietiek, ka PSO pienācīgā veidā iesniedz Eiropas platformām datus par balansēšanas enerģijas starpzonu apmaiņas jaudu.

96. Tāpēc apelācijas sūdzības otrā pamata pirmā daļa ir jāapmierina.

C. Apelācijas sūdzības otrā pamata otrā daļa: PSO juridisko pienākumu un tiesību, kas tiem piešķirtas ar Regulas 2017/2195 20. un 21. pantu, pārkāpums

97. Apelācijas sūdzības otrā pamata otrajā daļā apelācijas sūdzības iesniedzēji apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu, kas sastāv no tā, ka nav nošķirti pienākumi, kas, kā PSO, ir tiem uzticēti kā "vajadzīgas" funkcijas *mFRR* un *aFRR* platformu izmantošanai, no vienas puses, un to tiesības piedāvāt papildu funkciju iekļaušanu šajās platformās, no otras puses. Tie apgalvo, ka *ACER* nevar tiem uzlikt nevienu papildu funkciju pretēji tam, ko ir atzinušas Apelācijas valde un Vispārējā tiesa.

98. *ACER* noraida šo argumentu un uzskata pārsūdzēto spriedumu interpretāciju par apstiprinātu tiesībās.

99. Vispārējās tiesas tēzes sākumpunktos ir šādi:

– "[..] trešajā grozītajā *mFRRIF* [*aFRRIF*] priekšlikumā, kuru *ACER* galu galā ņēma vērā, bija paredzēts iecelt vienotu struktūru, kas veiks abas *mFRR* [*aFRR*] platformas darbībai vajadzīgās funkcijas Regulas 2017/2195 20. panta 3. punkta c) apakšpunkta izpratnē, kuras tika skaidri minētas šīs pašas regulas 20. panta 2. punktā [21. panta 2. punktā], proti, aktivizācijas optimizēšanu un PSO–PSO norēķinus. Trešajā grozītajā *mFRRIF* [*FRRIF*] priekšlikumā tika ņemta vērā arī jaudas pārvade kā starpplatformu funkcija, kuras izpilde ir nepieciešama *mFRR* [*aFRR*] platformas darbībai, pat ja tā tajā netika kvalificēta kā minētajai darbībai vajadzīga funkcija Regulas 2017/2195 20. panta 3. punkta c) apakšpunkta [21. panta 3. punkta c) apakšpunkta] izpratnē"[48].

– "[..] trešajā grozītajā *mFRRIF* [*aFRRIF*] priekšlikumā tādu iemeslu dēļ, kuru mērķis ir uzlabot koordināciju starp balansēšanas platformām, PSO paši bija ierosinājuši iecelt vienotu struktūru, kam uzdots pildīt jaudas pārvadi kā starpplatformu funkciju. Protams, pretēji *ACER*, PSO apgalvoja, ka jaudas pārvade nav katras platformas darbībai vajadzīga funkcija [..]"[49].

[47] Regulas 2015/1222 21. panta 4. punktā ir noteikts, ka "visi PSO katrā jaudas aprēķināšanas reģionā pēc iespējas izmanto saskaņotos jaudas aprēķināšanas ievades datus".

[48] Pārsūdzēto spriedumu 135. punkts.

[49] Pārsūdzēto spriedumu 143. punkts.

100. Vispārējā tiesa galīgi apstiprināja Apelācijas valdes lēmumu, kas savukārt apstiprināja PSO nostājai pretrunā esošos *ACER* lēmumus. Tā apgalvo, ka starpzonu jaudas pārvade, kas noteikta Regulas 2017/2195 37. pantā, ir "vispārīgi jākvalificē"[50] par funkciju, kāda vajadzīga *mFRR* un *aFRR* platformu darbībai.

101. Manuprāt, pēc tam, kad ir konstatēts, ka šīs apelācijas sūdzības otrā pamata daļas saturs lielā mērā pārklājas ar apelācijas sūdzības pirmā pamata saturu, pārsūdzētajos spriedumos pieļautā tiesību kļūda atkal izpaužas kā tas, ka netiek novērtēts, ka vajadzīgas funkcijas – kā nepieciešamas saskaņā ar Regulas 2017/2195 20. un 21. pantu – *mFRR* un *aFRR* platformu izveidei, ir, kā tajās pašās tiesību normās noteikts, aktivizācijas optimizēšanas un PSO-PSO norēķinu funkcijas.

102. Pieejamās starpzonu apmaiņas jaudas pārvades un pastāvīgas atjaunināšanas funkcija, atkārtoju, nav balansēšanas platformu darbībai *vajadzīga* funkcija, bet uz to attiecas atšķirīgs juridiskais režīms, ko nosaka Regulas 2017/2195 37. pants.

103. *ACER* piešķirot *mFRR* un *aFRR* platformām, pretēji PSO nostājai, starpzonu apmaiņas jaudas pārvades un pastāvīgas atjaunināšanas funkciju, PSO un VRĪ faktiski zaudē tiesības, kas tiem piešķirtas ar Regulas 2017/2195 37. pantu. Tādējādi tiem tiek liegtas pilnvaras kopīgi izlemt, kā vislabāk pārvaldīt šo funkciju, kas saskaņā ar to priekšlikumu paredzēja iecelt vienotu struktūru, kam uzticēts pārvaldīt jaudu kā daudzplatformu funkciju.

104. Priekšlikumos, kas iesniegti *ACER* attiecībā uz *mFRR* un *aFRR* platformām, PSO kopīgi novērtēja, ka jaudas pārvades funkcija faktiski ir daudzplatformu funkcija, kas visām šīm platformām būtu jāīsteno koordinēti un centralizēti. Starpzonu apmaiņas jaudas aprēķināšana par visiem attiecīgajiem PSO tiktu veikta, izmantojot "jaudu pārvaldības informātikas moduli", kas iegūtos rezultātus tieši pievienotu šo platformu aktivizācijas optimizēšanas funkcijai.

105. PSO savos priekšlikumos norādīja, ka vēlas saglabāt pilnīgu brīvību koordinēti un centralizēti uzticēt jaudas pārvadi kādai citai struktūrai, kas nav vienotā par aktivizācijas optimizēšanu un PSO-PSO norēķinu īstenošanu atbildīgā struktūra. Gaidot, līdz jaudas pārvades funkcija tiks ieviesta šādā koordinētā un centralizētā veidā, PSO uzskatīja, ka vienotā struktūra, kas atbild par aktivizācijas optimizēšanas un PSO-PSO norēķinu veikšanu, teorētiski varētu veikt arī jaudas pārvadi, ievietojot aktivizācijas optimizēšanas funkcijā katra attiecīgā PSO sniegtos datus[51].

106. Kā jau minēju, nav strīda par to, ka *mFRR* un *aFRR* platformām ir vajadzīgi dati par balansēšanas enerģijas starpzonu apmaiņas jaudu. Tomēr šādus datus platformām var sniegt PSO, un tie nav jāpārvalda tieši šajās platformās.

107. Nekas neliedz PSO kopīgi vienojoties nolemt piedāvāt iekļaut *mFRR* un *aFRR* platformās jaudas pārvadi kā papildu funkciju, ja tas rada efektivitātes pieaugumu. Taču tas ir viņu pašu un VRĪ lēmums saskaņā ar Regulas 2017/2195 37. pantu, un tiem to nevar noteikt *ACER*, piemērojot tās pašas regulas 20. un 21. pantu.

108. Tāpēc uzskatu, ka ir jāapmierina arī apelācijas sūdzības otrā pamata otrā daļa.

[50] Pārsūdzēto spriedumu 122. punkts.

[51] Skat. pārsūdzētos spriedumus, 118. un 119. punkts.

VIII. Vispārējā tiesā pieņemtais nolēmums par atcelšanas prasībām

109. Atbilstoši Tiesas Statūtu 61. panta pirmajai daļai gadījumā, ja apelācijas sūdzība ir pamatota, Tiesa atceļ Vispārējās tiesas nolēmumu. Šādā gadījumā Tiesa var pati pieņemt galīgo spriedumu attiecīgajā lietā, ja to ļauj tiesvedības stadija.

110. Ierosinu Tiesai apmierināt PSO apelācijas sūdzības un attiecīgi atcelt pārsūdzētos spriedumus. Man nešķiet iespējama pārsūdzēto spriedumu daļēja atcelšana, jo punkti, kuros pieļautas tiesību kļūdas, ir šiem spriedumiem būtiski. Tāpēc ir jāveic pilnīga atcelšana.

111. Uzskatu arī, ka Tiesas rīcībā ir nepieciešamā informācija, lai pieņemtu galīgo spriedumu par prasībām atcelt lēmumus, kas apstrīdēti Vispārējā tiesā.

112. Šeit izklāstīto iemeslu dēļ ir jāapmierina Vispārējā tiesā izvirzītais trešais atcelšanas pamats attiecībā uz Apelācijas valdes pienākuma veikt *ACER* lēmumu pilnīgu pārbaudi neizpildi, kā arī otrā atcelšanas pamata ceturtā līdz astotā daļa. Attiecīgi, ir pilnībā jāatceļ abi apstrīdētie *ACER* Apelācijas valdes lēmumi.

IX. Par tiesāšanās izdevumiem

113. Atbilstoši Tiesas Reglamenta 184. panta 2. punktam, ja apelācijas sūdzība ir pamatota un Tiesa lietā taisa galīgo spriedumu, Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem.

114. Reglamenta 138. panta 1. punktā, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz minēta Reglamenta 184. panta 1. punktu, noteikts, ka lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs.

115. Apelācijas sūdzības iesniedzēji ir lūguši piespriest *ACER* atlīdzināt tiesāšanās izdevumus. Ja, kā ierosinu, to apelācijas sūdzības tiks apmierinātas, būs jāpiespriež *ACER* atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, kas radušies apelācijas instancē un tiesvedībā Vispārējā tiesā.

X. Secinājumi

116. Ņemot vērā izklāstītos apsvērumus, ierosinu Tiesai:

– Apmierināt apelācijas sūdzības un atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2023. gada 15. februāra spriedumus *Austrian Power Grid* u.c./*ACER* (T-606/20, EU:T:2023:64) un *Austrian Power Grid* u.c./*ACER* (T-607/20, EU:T:2023:65).

– Atcelt Eiropas Savienības Energoregulatoru sadarbības aģentūras (*ACER*) Apelācijas valdes 2020. gada 16. jūlija lēmumu, ar kuru apstiprināts *ACER* 2020. gada 24. janvāra Lēmums 02/2020 par īstenošanas satvaru attiecībā uz Eiropas platformu apmaiņai ar balansēšanas enerģiju no frekvences atjaunošanas rezervēm ar automātisku aktivizāciju un noraidīta elektroenerģijas pārvades sistēmas operatoru pārsūdzība lietā A-001-2020 (konsolidēta).

– Atcelt Eiropas Savienības Energoregulatoru sadarbības aģentūras (*ACER*) Apelācijas valdes 2020. gada 16. jūlija lēmumu, ar kuru apstiprināts *ACER* 2020. gada 24. janvāra

Lēmums 03/2020 par īstenošanas satvaru attiecībā uz Eiropas platformu apmaiņai ar balansēšanas enerģiju no frekvences atjaunošanas rezervēm ar manuālu aktivizāciju un noraidīta elektroenerģijas pārvades sistēmas operatoru pārsūdzība lietā A-002-2020 (konsolidēta).

– Eiropas Savienības Energoregulatoru sadarbības aģentūra (*ACER*) atlīdzina tiesāšanās izdevumus.